

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-926

6.12.2019

Tryg Forsikring NUF

Ulykke

Skled og falt bakover – skulderplager – årsakssammenheng – utredningsplikt.

Forsikrede skled og falt bakover med kroppsvekten på høyre arm 15.10.15. Han opplyste at han fikk smerter i høyre skulder, men kontaktet først lege 12.11.15. Den 27.1.16 kjente forsikrede et knepp/snell i høyre skulder med påfølgende smerter, da han arbeidet med å dytte to deksler sammen. Han ble deretter sykmeldt. Både før og etter fallulykken hadde forsikrede plager med høyre skulder. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort en adekvat årsakssammenheng mellom hendelsen i oktober 15 og skulderplagene. Selskapet har som hovedregel ikke utredningsplikt og nemnda kunne ikke se at det var forhold i denne saken som tilsa at selskapet måtte utrede saken nærmere. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1961) falt 15.10.15. Den 12.11.15 tok han kontakt med fastlegen og fikk tid til konsultasjon 27.11.15. Det ble da notert at han hadde skuldersmerter etter fall på skulder og at smertene kom etter bruk av arm over en viss høyde. Han var på ny hos legen 15.12.15 som da noterte at det var lite bedring og henviste forsikrede til MR-undersøkelse av skulderen. Den 23.12.15 gikk fastlegen gjennom funnene og henviste forsikrede til B. ortopedisk senter. I journalen noterte fastlegen under anamnese:

Skulder plager ppfølgning, MR: bursitt, tendinopati, ruptur ? Væske subacromialt Gjennomgang funn.

Forsikrede var i arbeid etter fallet i oktober 2015. Han ble sykmeldt fra 27.1.16 etter en skadehendelse på jobb. Han skulle dytte to deksler sammen, da han kjente et knepp/snell i høyre skulder med påfølgende smerter. Hendelsen i januar er ikke godkjent som yrkesskade av Nav eller selskapet.

Selskapets rådgivende lege har 19.2.18 uttalt seg om oktober-hendelsen. Under overskriften "V. Vurdering", heter det:

Forsikrede har i flere år før den aktuelle skaden hatt problemer med begge skuldre, særlig høyre. Så langt tilbake som i 1994 hadde han en periode med smerter i høyre skulder i ca 4 mnd der han hadde smerter ved 60° abduksjon og hadde behov for steroidinjeksjoner. Skuldertendinit ble da diagnostisert. Han hadde plager i høyre skulder også i 1995. Plager i skulderen angis også i 2005. FT var til undersøkelse ved ortopedisk poliklinikk HUS 01.03.12 der det kommer frem plager/smerter i begge skuldre. I vurderingen den gangen har spesialisten konkludert med at FT hadde mest sannsynlig degenerative prosesser i både skuldre, albue og begge knær. ... Diagnose skuldermyalgi var også aktuell i 2013. I forløpet ble han også utredet med revmatologiske prøver og us hos revmatolog pga leddplager. MR høyre skulder den 16.12.15 viste *Lette degenerative forandringer i AC- leddet.*

FT ble undersøkt ved V 10.02.16 ved Dr. A. Notatet innledes med at Dr. A har undersøkt SL tidligere for skulderproblemer, fikk da steroidinjeksjon og var i gang med fysioterapi. Jeg finner ikke denne journalen i foreliggende dokumentasjon, men det refereres til undersøkelser ved Dr. A, BKS 03.12.08, V 02.09.10 andre

steder i dokumentasjon. Epikriser fra disse foreligger ikke i journalen, ukjente problemstillinger for undersøkelsen, men bør etterlyses skulle FT være uenig i dagens vurdering.

II.

Vurdering av skaden i lys av fire kumulative vilkår. Den aktuelle fritidsskaden er meldt skjedd 15.10.15. Hendelsen i seg selv betraktes som lite/minimal traume i forhold til risiko for varig skade. FT tok kontakt med (F. legesenter) på sms 12.11.15 og ønsket time for konsultasjon, som fant sted 27.11.15. Akuttsymptomer er således ikke dokumentert, det er heller ikke dokumentert (bro)symptomer første måned etter fallet. På bakgrunn av dette samt opplysninger om preeksisterende degenerativ lidelse i høyre skulder, kan man konkludere med mindre enn 50 % årsakssammenheng mellom isolert sett ulykken 15.10.15 og plager i høyre skulder i dag.

Selskapet avsto erstatning 22.2.18. I forbindelse med klage innhentet selskapet uttalelse fra en annen av sine rådgivende leger, R. Han skrev 4.1.19 blant annet:

Etter mitt skjønn er symptomforløpet mellom hendelse 1 og hendelse 2 forenlig med en mild til moderat kontusjonsskade av høyre skulder ved hendelse 1; en kontusjon av en skulder med etablerte degenerative forandringer.

Skadelidte var bedømt ut fra kliniske opplysninger gitt ved kontroller, i bedring i denne perioden hvilket man også ville forvente biomedisinsk. Etter mitt skjønn er det intet som skulle tilsi en skadebetinget forverrelse måneder og år ut i skadeforløpet til hendelse 1. Det ville i så fall etter mitt syn klart ha kvalifisert til en avvikende symptomutvikling biomedisinsk bedømt.

Årsaken til et signifikant funksjonstap og sykemelding ligger i hendelse 2 og den skulderskaden dette medførte. Etter mitt skjønn kan man medisinsk sett ikke hevde at hendelse 1 har vært av avgjørende betydning for utfallet av hendelse 2.

Bedømt ut fra foreliggende dokumentasjon er det etter mitt skjønn mindre enn 50 % sannsynlighet for årsakssammenheng mellom meldt hendelsen den 15.10.2015 og senere symptomer, funn og funksjonsutfall i høyre skulder.

Etter mitt syn er det ikke nødvendig å innhente spesialisterklæring i saken.

Selskapet opprettholdt avslaget.

Forsikrede har i det vesentlige anført at de fire vilkårene som benyttes for å vurdere årsakssammenheng ved bløtdelsskader i nakken mest sannsynlig ikke er anvendelige, og at det må skje en vanlig bevisvurdering. Hans symptomer tyder på at det er sammenheng mellom fallulykken 15.10.15 og dagens skulderplager. Det er ikke andre sannsynlige forklaringer på skulderplagene.

Selv om de fire vilkårene skulle få anvendelse ved vurderingen av om det er sannsynlig årsakssammenheng mellom ulykken 15.10.15 og forsikredes skulderplager, er de fire vilkårene oppfylt. Kreftene ved fallet har vært store nok til å kunne påføre varige skulderplager/skader, se Rt. 1998 s. 1565. Smertene kom direkte etter fallulykken, noe hans samboer kan bekrefte. I forhold til skadehendelsen på jobb 27.1.16, har selskapet lagt til grunn at hendelsen ikke var en ekstraordinær belastning, noe som må bety at selskapet mener det var små krefter involvert, og hendelsen hadde ikke store nok krefter til å påføre de varige skulderplagene forsikrede i dag har. Videre foreligger det ikke andre forklaringer på hans skulderplager, plagene har fulgt et forventet forløp, og forenlighetsvilkåret er således oppfylt. Selskapet må dekke utgiftene til en ny spesialisterklæring, se uttalelse 2011-024.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke foreligger en årsakssammenheng mellom ulykken og senere skulderplager. Hvilken vurderingsmåte som velges, de fire kumulative vilkår eller ikke, er uten betydning for resultatet i saken. Likevel får den skadebiologiske forklaringsmodell anvendelse, se rådgivende leges uttalelse og Hålogaland lagmannsretts dom (LH-2017-197262). I foreliggende sak er det beskjedne funn på MR-undersøkelsen 16.12.15. Tilstanden vurderes som tendinopati (belastningssykdom), eventuelt en mindre partiell ruptur inn mot ben. Det dreier seg følgelig om en bløtdelsskade, og de fire vilkår er dermed anvendelig for å vurdere årsakssammenheng, likevel med varsomhet med hensyn til kravene til dokumentasjon av akutt- og

initialt brosymptomene etter anvisning fra selskapets rådgivende lege. Når det gjelder spørsmål om ulykken er egnet til å påføre langvarige skulderplager, er dette svært usikkert. Skademekanisme og skadepotensialet er uavklart. Saken er vurdert av to rådgivende leger i selskapet, som begge vurderer at de medisinske opplysningene viser at det forelå en lett til moderat kontusjonsskade som fulgte skadebiologisk modell i symptomutvikling/ bedring frem mot hendelsen på arbeidsplassen. Den medisinske dokumentasjonen viser videre at hendelsen 27.1.16 utløste nye plager. Forsikrede har hatt langvarige plager fra skuldre, spesielt høyre, før aktuelle hendelse. Han har hatt et tungt arbeid.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om forsikrede har sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen 15.10.15 og hans nåværende plager i høyre skulder. Den reiser også spørsmål om selskapet er forpliktet til å dekke kostnader til spesialisterklæring.

Det er forsikrede som må sannsynliggjøre – føre bevis for – at det foreligger en årsakssammenheng mellom hendelsen og hans anførte plager. En vurdering av årsakssammenheng har både en juridisk og en medisinsk komponent. Nemnda overprøver ikke legens medisinske skjønn, men kan overprøve fremlagte erklæringer på et juridisk grunnlag, f.eks. om erklæringene ikke oppfyller visse medisinske krav som stilles til slike erklæringer.

Det er ikke fremlagt noen spesialisterklæring eller lignende som konkluderer med årsakssammenheng. To av selskapets rådgivende leger har foretatt en vurdering av sakens medisinske dokumentasjon og begge har konkludert med at det ikke foreligger årsakssammenheng. De har begge benyttet de fire kumulative vilkår som benyttes i praksis for å avgjøre om det foreligger årsakssammenheng. Selv om disse kumulative vilkårene opprinnelig ble stilt opp for å vurdere nakkeslengskader, har nemnda gjentatte ganger lagt til grunn at de samme vilkårene også gjelder ved andre traumatiske bløtdelsskader, se blant annet uttalelse 2017-263.

Forsikrede har imidlertid anført at disse fire vilkårene ikke skal benyttes ved vurderingen av årsakssammenhengen mellom hans fall og plagene i skulderen. Nemnda mener som nevnt at vilkårene bør benyttes også ved vurderingen av andre traumatiske bløtdelsskader. Under enhver omstendighet vil de utgjøre momenter som vil ligge til grunn for enhver vurdering av årsakssammenheng i en sak som denne.

De fremlagte journalene viser at forsikrede hadde plager fra skulderen før hendelsen i oktober 2015. Det er ikke lagt frem opplysninger om at han søkte medisinsk bistand umiddelbart etter hendelsen og det er heller ikke lagt frem dokumentasjon av plager før legebesøket 27.11.15 – som ble bestilt 12.11. MR-undersøkelsen i desember 2015 viste ikke skade. Det var først etter en ny hendelse i januar 2016 at forsikrede ble sykemeldt. Slik saken står kan nemnda ikke se at forsikrede har sannsynliggjort adekvat årsakssammenheng mellom hendelsen i oktober 2015 og hans skulderplager.

Forsikrede har krevd at selskapet skal innhente en spesialisterklæring. Nemnda understreker at det er forsikrede/kravstilleren som må sannsynliggjøre at det foreligger adekvat årsakssammenheng. Selskapet har som hovedregel ikke en utredningsplikt. Det kan likevel foreligge unntakstilfeller hvor det ville være en rettsfornektelse dersom den forsikrede taper sin rett til erstatning fordi vedkommende ikke har økonomisk evne til å bekoste utredninger som kan bidra til å sannsynliggjøre kravet. Nemnda kan – gitt opplysningene i saken – ikke se at det er tilfellet her.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Lise Karlsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).